

Fiche 6: Mededeling inzake de Internationale Gezondheidsregeling

Titel:

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de Internationale Gezondheidsregeling

Datum Raadsdocument: 26-09-2006
Nr. Raadsdocument: 13501/06
Nr. Commissiedocument: COM (2006) 552
Eerstverantwoordelijk ministerie: VWS

Behandelingstraject in Brussel: Raadswerkgroep Volksgezondheid, Raad voor Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken (ter discussie op de agenda van de Raad van 30 november a.s.)

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De mededeling betreft het standpunt van de Commissie over de tenuitvoerlegging van de in 2005 herziene Internationale Gezondheidsregeling (IGR). De IGR is sinds 1951 het internationale gezondheidsreglement van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). De IGR is een internationaal rechtsinstrument dat wettelijk bindend is voor alle verdragsstaten, inclusief de 25 EU-lidstaten en Bulgarije en Roemenië.

De EU is geen verdragspartij bij de IGR, maar wordt wel erkend als 'regionale organisatie voor economische integratie'. Dit houdt in dat de EU op initiatief van de Commissie collectief moet handelen wanneer de WHO de verdragsstaten iets aanbeveelt (krachtens artikel 18, lid 2 van de IGR), aangezien de lidstaten uit hoofde van de wetgeving voor de interne markt niet unilateraal mogen optreden.

Het doel van de mededeling is om te onderzoeken hoe de IGR op gecoördineerde wijze in de hele Gemeenschap kan worden geïmplementeerd. Tevens is daarbij het doel om een gestructureerde discussie met Raad en Europees Parlement te bevorderen. De Commissie wil hiertoe de rol van de EU ten opzichte van lidstaten in de WHO verduidelijken, aangeven waar communautaire regelgeving van toepassing is en afstemming, communicatie en samenwerking bevorderen tussen lidstaten bij de implementatie van de IGR.

Rechtsbasis van het voorstel: n.v.t., het betreft een mededeling

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: n.v.t., het betreft een mededeling

Instelling nieuw Comitologie-comité: n.v.t., het betreft een mededeling

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: Strikt genomen niet van toepassing, want het betreft een mededeling. Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan luidt het oordeel: twijfelachtig. Nederland staat positief tegenover activiteiten van Europese Commissie t.a.v. implementatie van de IGR. Er is behoefte aan een coördinerende rol van de Commissie ter bevordering van communicatie en afstemming tussen de lidstaten over de implementatie. Op een aantal punten in de mededeling begeeft de Commissie zich echter buiten haar mandaat. Bijvoorbeeld onder 5.3. c, d, en e. Hier wordt voorgesteld om activiteiten richting de WHO te ondernemen namens de lidstaten, zonder dat hiervoor instemming wordt gevraagd van de lidstaten. Onder hetzelfde punt 5.3 wordt voorgesteld om

deskundigen naar getroffen gebieden te sturen om ondersteuning te verlenen bij risicobeoordeling en bestrijdingsmaatregelen, wederom zonder dat hiervoor toestemming wordt gevraagd van de betreffende lidstaten.

Proportionaliteit: Strikt genomen niet van toepassing, want het betreft een mededeling. Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan luidt het oordeel: twijfelachtig.

Een mededeling is het juiste instrument. Echter, de Commissie stelt in de mededeling voor om een *Memorandum of Understanding* (MOU) op te stellen om de relaties tussen de lidstaten, de Gemeenschap en de WHO te verduidelijken. Het is echter helemaal niet zeker of een MOU daarvoor het meest geschikte instrument is. Nederland wil eerst zien wat er op papier komt te staan, voordat kan worden ingestemd met een bepaald instrument zoals een MOU. Het oordeel luidt vandaar: twijfelachtig.

Consequenties voor de EU-begroting: geen

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger: n.v.t.

Vervolgtraject financiële afspraken: n.v.t.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering):

N.v.t., betreft een mededeling. Over de werkwijze en de gevolgen voor protocollen van de implementatie van de IGR zelf worden betrokken departementen en het veld, waar relevant, geïnformeerd. Dit gebeurt op verschillende manieren:

- Met verschillende departementen is er regulier overleg over crisisbeheersing, bijvoorbeeld in het Interdepartementaal Overleg Crisis Beheersing (IOCB);
- De nieuwe IGR zal zijn weerslag vinden in wetgeving. Hier zullen relevante partijen, waaronder de VNG en BZK, informeel en formeel geconsulteerd worden;
- VWS voert overleg over de implementatie van de IGR met de veldpartijen die het betreft, bijvoorbeeld hulpverleningsdiensten.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: n.v.t.

Consequenties voor ontwikkelingslanden:

De mededeling heeft geen consequenties. Wel worden in de IGR eisen gesteld aan de infrastructuur van infectieziektebestrijding in de verdragsstaten van de WHO, inclusief ontwikkelingslanden (behalve als zij een voorbehoud maken).

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland staat positief tegenover de IGR en een gecoördineerde implementatie hiervan binnen de EU. De mededeling is een eerste stap in een proces. Naar verwachting zal het document nog worden aangepast. Dit is wat Nederland betreft ook nodig, omdat bij de mededeling nog enkele kanttekeningen te plaatsen zijn. Op een aantal punten is de Gemeenschap niet zonder meer bevoegd, en ook bij het MOU kunnen vraagtekens worden gezet. Nederland wordt graag goed op de hoogte gehouden van verdere uitwerking, bijvoorbeeld over de voorgenomen MOU tussen de Gemeenschap en de WHO. Bij

uitwerking van de mededeling moet rekening worden gehouden met het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming en de uitwerking van het Haags Programma paragraaf 2.4. die handelt over crisismanagement.

Nederland staat positief tegenover activiteiten van de Europese Commissie tav implementatie van de IGR. Er is behoefte aan een coördinerende rol van de Commissie ter bevordering van communicatie en afstemming tussen de lidstaten over de implementatie van de IGR. Ook technische ondersteuning van het *European Centre for Disease Prevention and Control* (ECDC) in de vorm van leidraden en richtsnoeren, zoals voorgesteld in de mededeling, acht Nederland gewenst. Tevens ondersteunt Nederland het initiatief van de Commissie om afspraken te maken over taken en verantwoordelijkheden van de Europese Gemeenschap, lidstaten, het ECDC en de WHO.

Voor verdere uitwerking verwijst de Commissie in de mededeling naar andere, nog te ontwikkelen instrumenten, zoals een op te stellen en uit te onderhandelen MOU over de onderlinge verhoudingen en verantwoordelijkheden tussen de Gemeenschap en de WHO. Nederland is graag bereid hierover mee te denken en zal aan de hand van de voorstellen die nog gedaan worden een nader standpunt in nemen. Op dit moment is Nederland van mening dat het nog te vroeg is om te beslissen tot een MOU, omdat er nog te veel onduidelijkheden bestaan over een dergelijke MOU.